

Motivatie is alles, vindt LTO-bestuurder

‘JE MOET LEERLINGEN PRIKKELEN’

Dat er niet voldoende goed opgeleide mensen zijn voor de primaire sector, kun je scholen niet kwalijk nemen, vindt witlofkweker en LTO-bestuurder Siemen Ruiten. Wel vindt hij dat ondernemers en onderwijs veel meer moeten samenwerken om jonge mensen op te leiden.

TEKST EN
FOTOGRAFIE
jan nijman

Maak eerst maar eens mensen van leerlingen die in het

groen onderwijs binnenkomen.” Siemen Ruiter, bestuurder van LTO Noord, zegt niet dat groene opleidingen te weinig vakgericht zijn. Dat groene scholen zich verbreed hebben, is niet erg. “Waar het om gaat is dat je leerlingen enthousiast maakt. Je moet ze prikkelen, keuzes aanbieden. Ze moeten kennismaken met de sector. En groene ondernemers moeten scholen daarbij helpen.”

Ruiter, is naast LTO-bestuurslid en voorzitter van afdeling Noord-Holland tevens voorzitter van de Raad van Toezicht van het Clusius College. Hij vindt dat groene scholen en bedrijven meer moeten samenwerken. Scholen moeten zich flexibeler opstellen, de regio opzoeken. En ondernemers moeten helpen het onderwijs te versterken. De band tussen onderwijs en bedrijfsleven kan sterker.

Enthousiasme

Dat het onderwijs meer op afstand is gekomen van het bedrijfsleven, heeft verschillende oorzaken, denkt Ruiter. Door bestuurlijke veranderingen, denk aan de aoc-vorming, is de vanzelfsprekende band tussen standsorganisaties en onderwijs minder hecht geworden. En terwijl het groen onderwijs zich verbreedt, specialiseren bedrijven zich. Akkerbouwbedrijven, boomkwekerijen en bollenteeltbedrijven worden grootschaliger. Het aantal bedrijven vermindert. Daarmee vermindert ook de aanwas van leerlingen uit de sector.

“Dat er niet voldoende opgeleide medewerkers voor de primaire sector zijn, kun je de scholen niet verwijten”, vindt Ruiter. “Het is een verantwoordelijkheid van het bedrijf om goed opgeleide mensen binnen te halen. Daarom moet je als bedrijfsleven in samenwerking met scholen zorgen voor een goede opleiding. Je moet je verantwoordelijkheid nemen.”

Een goede opleiding is voor hem niet een specifieke vakgerichte opleiding. Ruiter, die zelf een witlofkwe-

kerij heeft in Wervershoof, vertelt dat hij bij de werving van personeel vooral let op inzet en enthousiasme. Hij neemt vaak jongeren aan die hij heeft leren kennen als vakantiewerker op zijn bedrijf. “Via dat werk maken ze kennis met de sector. Als ze enthousiast worden, kun je ze veel leren. Dan worden het prima medewerkers.”

Uitbesteden

Dat is wat hij bedoelt als hij zegt: scholen moeten eerst mensen maken van de leerlingen die binnenkomen. Het is aan het groen onderwijs om te zorgen dat jongeren affiniteit krijgen met de sector. Veel onderwijsinstellingen hebben een regionale functie. Ouders bepalen voor een belangrijk deel met hun kinderen de schoolkeuze op basis van heel praktische overwegingen. Is de school dichtbij? Is deze goed bereikbaar? Daarom moeten scholen zich wel breed oriënteren, zegt Ruiter.

In die brede oriëntatie is er een rol voor het bedrijfsleven. Met ondernemers samen kun je leerlingen laten kennismaken met de sector, zo kun je een negatief imago doorbreken, denkt hij. Ondernemers kunnen bijvoorbeeld een rol spelen bij presentaties in de scholen, ze kunnen gastlessen verzorgen, stageplekken bieden. Leerlingen kunnen op bedrijfsbezoek. “Waar het om gaat is dat leerlingen enthousiast worden. Dat ze geprikkeld worden om meer te leren. Als die *drive* er is, zijn ze waardevolle medewerkers.”

Een ondernemer is er verantwoordelijk voor dat zijn personeel goed gekwalificeerd is. Investeren in personeel, betekent zorgen dat ze de juiste opleiding hebben. Maar, zo vindt Ruiter, als ondernemer moet je dat niet zelf doen. “Je sterke kanten bouw je uit. Je zwakke kanten besteed je uit.” Opleiden kun je heel goed overlaten aan de scholen: die zijn er voor uitgerust met hun organisatie en met personeel met didactische kwaliteiten. Ondernemers kunnen dat organiseren, is Ruiter van mening, door zich te verenigen in bijvoorbeeld een beroepsgroep. Vanuit een gemeenschappelijke basis kunnen ze hun kennis- en opleidingsvragen bij de school neerleggen.

Liefde

Ruiter denkt dat ondernemers soms geen goed beeld hebben van wat scholen voor hen kunnen betekenen. Ze zien school vaak als een verzameling bakstenen. Maar leren hoeft niet per se binnen de schoolmuren plaats te vinden, het kan ook in de praktijk, op de bedrijven zelf. Hij verwijst naar voorbeelden van praktijkleren zoals dat nu vorm krijgt: de Melkveeacademie, Bollenacademie en de Greenports in de tuinbouw. “Kennisuitwisseling kan overal.” Het bedrijfsleven zal moeten samenwerken met scholen. Een ondernemer zal zich actiever op moeten stellen. Zal zelf initiatief moeten nemen.

“Maar,” zo vindt hij, “ook scholen zullen zich flexibeler moeten opstellen. Scholen zitten in een starre structuur met een rooster van 9 tot 5, schoolvakanties en exameneisen. Ik snap dat scholen gevangen zitten in regelgeving. De inspectie controleert. Ze moeten voldoen aan de eisen. Maar je moet ook zorgen dat je leerlingen aanspreekt die niet binnen het schoolse systeem passen. Er zijn genoeg voorbeelden van zeer succesvolle ondernemers die dyslectisch zijn.”

Misschien is het onderwijs soms te klassikaal, denkt Ruiter. Je moet zorgen dat leerlingen trots zijn op wat ze kunnen. Dat ze het gevoel hebben dat ze wat betekenen en dat ze weten wat ze willen. “Motivatie is alles. Als leerlingen niet willen, dan wordt de opleiding geen succes. Als ze het leuk vinden, dan komt het wel goed.”

“De verandering kan het onderwijs niet alleen. Ondernemers moeten zich meer betrokken voelen bij het onderwijs. Binnen LTO zullen we deze boodschap uitdragen aan onze leden. Maar ze zullen het wel zelf moeten doen. Ondernemers, of groepen van ondernemers, moeten zich actief opstellen, maar ook scholen zullen moeten veranderen. De liefde kan niet van één kant komen.”

Het in maart 2011 ondertekende Manifest Onderwijs van LTO Noord en groen onderwijs is te downloaden op www.groenonderwijs.nl > editie 9

Siemen Ruiter:
“Scholen moeten eerst mensen maken van de leerlingen die binnenkomen. Laat ze kennismaken met de sector en maak ze enthousiast”